

Ушаглар үчүн јени китаб

Јазычы Нурман Сүлейманов ушаглар үчүн мүнәтәәм сурәтдә һекајәләр, поестәләр јазыр. Әүд дә Јахшы јазмаға чалышыр. Јахшы јазма тәңчә вәзифә дејил, мүгәддәс бир борчдур, фәдәкарлығдыр. Бу маһнада о, һәмшишә бу борчуну ләјагәтлә јеринә јетирмиш, бу ишә мәс'улијәтлә јанашмыш, ушаглар үчүн чап етдирији бир нечә китаб һүсн-рәғбәтлә, мәнәббәтлә гаршыланмышдыр. Бу Јахындарда «Көчлүк» нәшријаты Н. Сүлеймановун тәзә һекајәләриндән ибарәт «Төк чикчәк» адлы китабыны чапдан бурахмышдыр.

«Төк чикчәк» китабы мовзуча раикәриңкдир. Һәзиншә көнд ушагларнын һәјәтнәндән јазмаға күчлү мәјдәди Н. Сүлейманов бу мовзу илә јанашы, баһна мовзуларда дә гәләннини сынамш, тутарлы, мәнәли әсәрләр јаратмаға мүвәффеғ олмушдур. Тәбиәт онун һекајәләриндә өз тәбиәтин, сәдәләнн илә чапнаыр, тос

вир етдији ушаглар јадда галыр, уинудулмур. Мүәллиф ајры-ајры күлләрни, чикчәләрни, гушларнын вәситәсилә маралы, мәнәли һадисәләр дәнчшыр, оиларда тәһиз, көзәл һисләр, дукулар ојатмаға чалышыр.

Һекајәләр төбин тәспир бағышлајыр, чүнки Н. Сүлейманов улдуриағы севмир. Көрдүјү, дүдүгү һадисәләри галама алыр. Мәсәлә, «Гырмазы мунчуглу мешә» һекајәсини көтүрәк, һекајәдә зәғал ағачынын будагла-рынны гырыб зәғал јерән дечәл ушаглардан сәһбәт кәдир. Мүәллиф һеч нә демир, тәкчә бу һадисәни тәспир едир. Ушаглар зәғалы јејиб јенә ишнчн будағ гырырлар, сонра үчүнчү, сонра дә дәрәүчү... Сыра-сыра дү-әтлүмш зәғал ағачларыннын арасында бири кечәл ишнчн көрүнүр, мүәллиф ону сәп-дан гырылыб дүшүмш әз-лүчүга бәһәдир. Һәр шәј ә-лнлдир, фикир дә, мәнәли дә. Јазычы тәбиәтә гајғу илә, мәнәббәтлә јанашмағы араулајыр. Бу поичи вә ко-

зәл иһсә «Гырмазы мунчуглу мешә» һекајәсиндә бәлә төбин бир шәһидә һәлә олунмушдур.

Н. Сүлеймановун тәбиәтә һәср етдији һекајәләрини ән-сәријәти мүвәффеғијәтлн-дир. Нәркни, боновша, јар-нағ һаггындаки һекајәләрдә лирик тәспирләр үстүлүк

аһәнклә о дөврүн мәнзәрәси-лн vermәјә чалышан мүәл-лиф, ејни заманда ушагла-рын нечә дөзүмлә, гочағ, мөрд, гөрхмәш олдугларынны көстәрмәјә чалынышы, он-ларын һәјәтнәндән мәнәли, јадда галан ләһәләр јарада билмишдир. Бу әсәрләр ичиндә «Јанды» адлы һека-

барнәсиндән бәһс едир. «Дәглар марала галды» һекајәсиндәки Чаныгоглу ба-лачә охучуларын көзүндә өз принсипалдығы илә, мәрдағли илә учалыр. Ча-ныгоглу тәбиәтә үрәкән бағлы адамдыр, олур ки, мешәдән, иһнчәс әлиндән гуртарыб гачмыш, бу сәвә ләһәл көтирмиш маралы ахыра гәдәр горулуб сах-лајыр. Һәттә өз гоһуиндән, өз нөвәсиндән бәлә кечмир.

чөкмир. Кечә икән маралы огурлајыр. Чаныгоглу ону талыр, мешәјә бурахыр, буидан сонра раһат нәфәс алыр. Јазычы бу ситәздәр, вәситәсилә тәбиәти горузмағ, севмәк, онун гәјнәсына гал-мағ, көзәләннини дүшмәғ, зәһнчләшдирмәк ишнчн фи-нирләр vermәк иһсәмишдир.

Тәбиәти горузмаға әләғә-дар бәшә һекајәләр дә вар-дыр. Онлардан бири дә «Мә-сә јолундә» адланыр. Ја-

«Тәјләр кечә учмур» һекајәсиндә Н. Сүлейманов Иғ-бәл кишинини баһына көлән әһвалатлары, гәләмә алмыш-дыр. Иғбәл киши узун мүд-дәтләр ки, толуғ фермасын-да ишләјир, өзү дә намуслә, дүзүк, баһарына ишләјир, һәттә өлнәриларын торуна дүшүмш, сонә гәдәр оиларла мүбаризә апарыр. Јазычы бәлә дүз, тәһиз, мөрд вә әдәләтлн адамлар һүсн-рәғбәт бәсләјир. «Гарахан баба» һекајәсиндән гоча кечмиш иһгиләбчыдыр, о күнләрн хәтирәләри илә јашајыр. Бу мөрд вә мөһри-бан гочә јени о дөврүн пәл-тарынн кәјир, бунунла фәхр едир. Көзүмүз онундә мөғ-рүр, һәнд бир иһсанын сур-ти чалнаыр.

Китабда ушагларын оз һәјәтнән бәһс едән һека-јәләрдә кәниш јер верил-мишдир. Н. Сүлейманов бу ушаглары тәбиәтин гоһун-да, гушларла, һејваларла, биткиләрлә бирлнклә vermәјә мүвәффеғ олмушдур. «Уста колан» һекајәсин-дә телеспәвр иһләмәјән-

дә ону дүшүргәлә дүзәт-мәјә чалышан шәһ, дечәл ушагларын сурәти јара-дылмышдыр. «Адам» адлы баһбәлача бир һекајә хуәсин марағ доғрур. Јолун орта-сына дөгырләнәб дүшүмш, бири дашы һеч кәс көтүрүмш, машыктар јашындан отуб кечирләр. Төк бир нөһәр мәнәли сахлајыр, о дашы көтүрүб икәндә ағыр, солуна давам едир. Н. Сүлейманов-вун бәлә балачә, мәнәли һекајәләри китабда чохдур. Онларын арасында «Бирин-чи чыгыр», «Гуш ону», «Түфонк вә ит», «Чолдә бир ат отлајырды» кнми һекајәләр Јахшыдыр, мәнә-лидыр.

«Төк чикчәк» китабы сон иһләрдә АзәрбајҶан ушағ әдәбијәтынн Јахшы нуму-нәләриндән биридир. Онун мүәллифи Нурман Сүлей-манов өз вәзифәсини јеринә јетирмәклә иһфәзләтләмш, ушагларымыз үчүн бүтүн гуввә вә баһарынын вәр-мәјә һазырдыр. Демәк, он-дан даһа көзәл әсәрләр көз-ләјә биләрик.

Т. МАҢМУД

Гәзетимизнин нөвәти һәмрәсн нөјәбрын 3-дә чыхачағдыр.

Редактор Ш. Т. СӘФӘРОВ.

«АзәрбајҶан мүәллими» гәзетинин оиәндәшләри иш јолдәшләри Пәрханов Гасимовја, әзизн ХАНАҒА ӘЗИМОВУН вәфаты мүнәббәт илә дәрнн һүзүнә балнсаггыты вәрирләр.

ТӘКЧӘ ВӘЗИФӘ ДЕЈИЛ...

газаныр. Һејванларә, гуш-ларја һәср олунан әсәрләр дә төбиндир, мәнәлидыр. «Гардашымын гыраты», «Кирини нечә хиләс едл-ди», «Мүгәвә» вә бу мовзу-да олан днәр әсәрләр кита-бын ән Јахшы һекајәләрин-дәндир.

Мүһарибә вахтында, арха чәһәдән ушагларын һәјә-тына һәср олунмуш һекајә-ләр дә мүвәффеғијәтлндр. Һәм көдәри, һәм һәзин бир

јә хуәснлә Јахшыдыр вә тәспирлндр. Һадисә мән-рәдә, синифдә бәш вәрир. Бу һадисә о дәрәчәдә төби-ни ки, мүһарибә дөврүнүн ағыр, чәтнн, мәнзәрәсини көстәрә биләр.

Н. Сүлейманов «Төк чи-чәк» китабындаки һекајә-ләрдә тәһиз иһјәтлн, алны ачығ, мөрд, дуақун, әдәләт-ли адамлардан, онларын гөрхмәлигыннда, һагсыз-лыға, иһсликәләр гаршы мү-

гоһуму Гәмбәр иһсә чох гәд-ләр вә зәлым адамдыр: Иһф-рәтә ләјндр. Ону нә тоби-әт, нә тәбиәтин көзәлнклә-ри марағландырыр, фикри-зини өз мәнәфинин, өз гар-нынн күдмәндир. Бу мәсәд-лә һор чүр иһләјә әл ат-маға һазырдыр. Чаныгоглу маралы онә вәрир, балнә салмаға чалышыр. Аңчә буиларын һеч бир фидәсы олмур. Гәмбәр өз кирнин әмәлиндән әл чөкмир иш,

зычы от чалмаға кәдән ушагларын тәбиәтә мәнәббә-тинн бу әсәрдә Јахшы вәр-ә билмишдир. Мешәнин тәспир-ини төбиндир, чалнадыр. Ушаглар сағлым ағачлары иһсәл иһсәтнә гаршы гәзәб-ләнлрләр. Мәсәл мөшә кө-зәтнәндән үзәр иһсәтмәјә мөчбур олур. Үмумијәтлә, китабда мешәнин көзәлн-кәләри һәср олунан төбин тәспирләр, ләһнләр, мәнзәр-ләләр чохдур. Көрүнүр ки, мүәллиф тәбиәти, мешәни Јахшы билр, дүјүр.

«АЗЭРБАЙҶАН МҮӨЛЛИМИ» 06802.

ФГ 24912

УНВАНЫМЫЗ: 370146, Бақы, Б. Аванян күчагы, 529-чу квартал. Телефонлары: редактор мұбағын 32-18-70, мәсул кәтәб 32-19-63, үмүктәһсн вә тәһднкн пешә мәктәпләрн шө'бәси 32-34-50, партнја һәјәты шө'бәси 32-80-31, әли вә орта иһтисәс мәктәпләрн шө'бәси 32-02-65, коммунист төрбнјәси шө'бәси 32-74-68, әдәбијәт вә иһсәсонәт шө'бәси 32-43-90, мәктәбгәдәр төрбнја шө'бәси 32-74-68, мәктүбләр шө'бәси 32-02-65, корректор шө'бәси 32-74-68, мұһәсбилк 32-68-42.

Телефонлары: редактор мұбағын 32-18-70, мәсул кәтәб 32-19-63, үмүктәһсн вә тәһднкн пешә мәктәпләрн шө'бәси 32-34-50, партнја һәјәты шө'бәси 32-80-31, әли вә орта иһтисәс мәктәпләрн шө'бәси 32-02-65, коммунист төрбнјәси шө'бәси 32-74-68, әдәбијәт вә иһсәсонәт шө'бәси 32-43-90, мәктәбгәдәр төрбнја шө'бәси 32-74-68, мәктүбләр шө'бәси 32-02-65, корректор шө'бәси 32-74-68, мұһәсбилк 32-68-42.

БАҚЫ ШӨӘРИ, «КОММУНИСТ» НӘШРИЈАТЫНЫН МӨТВӨӘСН.

г. БАКУ, ТИПОГРАФИЯ ИЗДАТЕЛЬСТВА «КОММУНИСТ».

Сифарш № 8690